

Działanie 1.2. Opracowanie, jako element szkolnej oceny funkcjonalnej, modelu wsparcia przejścia między poszczególnymi etapami kształcenia oraz wejścia na rynek pracy (z systemu edukacji)

Grupa docelowa: kadry systemu oświaty (pracownicy i pracownice poradni psychologiczno-pedagogicznych, nauczyciele specjaliści i nauczycielki specjalistki zatrudnieni w szkołach i placówkach, tj. psychologodzy i psycholożki, pedagogdzy i pedagożki, doradcy i doradczynie zawodowi; nauczyciele i nauczycielki przedmiotowi), rodzice, pracodawcy, doradcy zawodowi, uczniowie.

Celem działania jest wypracowanie skutecznych rozwiązań służących wykorzystaniu danych gromadzonych o dzieciach/uczniach w ramach oceny funkcjonalnej w celu wspierania ich przejścia między etapami kształcenia i rozpoczęcia kształcenia na poziomie wyższym (dalej jako „etapy kształcenia”) oraz wejścia na rynek pracy.

Działanie obejmuje:

1) opracowanie modelu wspierania przejścia między etapami edukacji oraz między edukacją a rynkiem pracy (w postaci ekspertyzy); model będzie uwzględniał:

- sposób kumulowania danych o dziecku/uczniu i dostępu do nich pomiędzy instytucjami (z uwzględnieniem współpracy międzysektorowej) na poszczególnych etapach edukacji,
- tworzenie efektywnych strategii komunikacyjnych między instytucjami na rzecz budowania środowiska sprzyjającego zaspokojeniu rozpoznanych potrzeb uczniów (np. portfolio ucznia),
- typologizację trudności adaptacyjnych w ramach przejść między etapami eduk. wraz ze strategiami ich redukcji,
- oczekiwania pracodawców dot. zakresu informacji i wsparcia ze strony sektora oświaty i szkolnictwa wyższego przy zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami,
- sposób wspierania adaptacji uczniów ze szczególnymi potrzebami (w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami(Dz. U. z 2022 r. poz. 2240) w ramach edukacji uniwersyteckiej (jakie informacje oraz w jaki sposób przekazywane z poziomu szkoły ponadpodst. mogłyby być użyteczne w tworzeniu responsywnego środowiska dla studentów ze szczególnymi potrzebami);

2) cykl spotkań konsultacyjnych - min. 5 e-seminariów z udziałem interesariuszy zewnętrznych (pracownicy i pracownice poradni psychologiczno-pedagogicznych, nauczyciele specjaliści i nauczycielki specjalistki zatrudnieni w szkołach i placówkach, tj. psychologdzy i psycholożki, pedagogdzy i pedagożki, doradcy i doradczynie zawodowi; nauczyciele i nauczycielki przedmiotu, pracownicy uczelni), rodzice, pracodawcy, uczniowie i uczennice, przedstawiciele innych sektorów (zdrowia, pracy i polityki społecznej);

3) przetestowanie rozwiązań zaproponowanych w modelu w ramach badania pilotażowego zrealizowanego w min. 20 jednostkach systemu oświaty;

4) opracowanie materiałów metodycznych dla kadr systemu oświaty: 2 poradników dla nauczycieli i specjalistów, w tym doradców zawodowych, w zakresie wspierania przejścia między etapami kształcenia oraz między edukacją a rynkiem pracy

zawierające typologizację trudności adaptacyjnych w ramach przejść między etapami kształcenia oraz wejścia na rynek pracy wraz ze strategiami ich redukcji oraz 4 zestawy scenariuszy dla nauczycieli i specjalistów w zakresie wspierania procesów przejścia (szkoła podstawowa: 2 etapy – klasy I-III oraz IV-VIII, szkoły ponadpodstawowe prowadzące kształcenie zawodowe oraz licea ogólnokształcące, uczelnie). Scenariusze będą nastawione na rozwijanie kompetencji transferowalnych ważnych dla procesu adaptacji oraz kształtowanie proaktywnej postawy pracy. Materiały zostaną przygotowane zgodnie ze standardem dostępności cyfrowej;

5) opracowanie ekspertyzy zawierającej metodykę tworzenia Funkcjonalnego Profilu Zawodowego (FPZ), który dzięki wykorzystaniu informacji pochodzących z oceny funkcjonalnej prowadzonej w systemie oświaty oraz innych sektorach (zdrowia, pracy i polityki społecznej, w tym systemu orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności), stanowi uporządkowany zbiór informacji na temat zasobów ucznia/absolwenta (wewnętrznych i zewnętrznych) w kontekście potencjalnej ścieżki kształcenia zawodowego wraz z zestawem materiałów metodycznych;

6) opracowanie metodyki tworzenia charakterystyki poszczególnych zawodów, wyrażonej w języku kodów i kwalifikatorów klasyfikacji ICF (Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia), co umożliwi konfrontację charakterystyki osobowej z charakterystyką zawodu, z których obie opisane są za pomocą kodów i kwalifikatorów ICF (wykorzystana zostanie ekspertyza IBE opracowana na zlecenie DWEW w 2022 r. dotycząca wykorzystania ICF w opisie wybranych zawodów). Intersubiektywna komunikowalność informacji, jaką zapewnia klasyfikacja ICF, pozwala w większym stopniu wykorzystać zasoby różnych sektorów (sektora oświaty, szkolnictwa wyższego, pracy i polityki społecznej oraz zdrowia) w procesie wspomagania wejścia na rynek pracy osób ze szczególnymi potrzebami, w tym wynikającymi z niepełnosprawności; metodyka uwzględni również kwestię znaczenia czynników środowiskowych, takich jak: postawy, skrypty społeczne, rozwiązania organizacyjne zapewniające równość szans w zakresie wykonywania określonych profesji przez osoby o różnym poziomie funkcjonowania;

7) e-konsultacje koncepcji opisu kompetencji zawodowych w oparciu o kategorie ICF (doradcy zawodowi, szkoły ponadpodstawowe prowadzące kształcenie zawodowe, eksperci rynku pracy, lekarze medycyny pracy, pracownicy komórek do spraw osób z niepełnosprawnościami na uczelniach, przedstawiciele kadry zarządzającej uczelniami);

8) przygotowanie opisu wybranych 20 zawodów w oparciu o kategorie ICF oraz opracowanie 10 empirycznych FPZ uczniów ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami i ich podporządkowanie opisom funkcjonalnym zawodów (ekspertyza dot. powiązania profili funkcjonalnych uczniów oraz profili zawodów wraz z zestawem materiałów metodycznych (dla nauczycieli i nauczycielek, rodziców oraz przedstawicieli i przedstawicielek otoczenia społeczno-gospodarczego).

9) badania pilotażowe na grupie min. 100 osób z różnego rodzaju ze szczególnymi potrzebami, w tym niepełnosprawnościami (min. 10 rodzajów powiązań FPZ i profili zawodów. Efektem pilotażu będzie 1 raport z walidacji powiązania FPZ oraz profili zawodów, uwzględniony w ostatecznym modelu wspierania przejścia między etapami kształcenia oraz między kształceniem a rynkiem pracy (rezultat działania).

Okres realizacji: 13-46 m-c realizacji projektu (X.2024-VII.2027)